

« Συνεργασίες και δια βίου εκπαίδευση Δημοτικών Βιβλιοθηκών μέσα από την εμπειρία της Δημοτικής Βιβλιοθήκης Χαϊδαρίου»

Μέλλου Δέσποινα, Βιβλιοθηκονόμος, Μέλος Δ.Σ της ΕΕΒΕΠ, Προϊσταμένη του Πνευματικού Κέντρου, Διευθύντρια της Δημοτικής Βιβλιοθήκης Χαϊδαρίου

Η ύπαρξη και λειτουργία μιας καλά οργανωμένης βιβλιοθήκης είναι ένας από τους πιο σημαντικούς παράγοντες που συμβάλλουν στην πνευματική άνοδο της τοπικής κοινωνίας.

Η θέση της Δημοτικής Βιβλιοθήκης στην εποχή μας έχει προσλάβει μεγάλη σημασία και διαδραματίζει αποφασιστικό ρόλο στη διάδοση των γνώσεων.

Οι Βιβλιοθήκες στον Διεθνή και Ελλαδικό χώρο βιώνουν σημαντικές εξελίξεις που επηρεάζουν την οργάνωσή τους και τις υπηρεσίες προς το χρήστη όπως:

- ο Πληθώρα πληροφοριών και ψηφιοποιημένο κείμενο που έρχεται να «αμφισβητήσει» το βιβλίο.
- ο Το Διαδίκτυο δημιουργεί νέους τρόπους πληροφόρησης
- ο Νέες τεχνολογίες που αλλάζουν τις δραστηριότητες των βιβλιοθηκών και την μέχρι τώρα παροχή υπηρεσιών

Αποσαφηνίζοντας βαθμιαία το πλαίσιο για την συνεργασία μεταξύ των Βιβλιοθηκών οι Δημοτικές Βιβλιοθήκες μπορούν να αποδεσμευτούν από τους ελάχιστους οικονομικούς πόρους που έχουν στην διάθεσή τους. Είναι γνωστό σε όλους πως η χρηματοδότηση των Δημοτικών Βιβλιοθηκών εξαρτάται κυρίως από ετήσιες επιχορηγήσεις της τοπικής αυτοδιοίκησης .

Κάθε βιβλιοθήκη στην τοπική αυτοδιοίκηση μπορεί να υιοθετήσει κοινή πρακτική για την ανάπτυξη συνεργασιών με άλλες βιβλιοθήκες με βάση τα παρακάτω:

- ο Τον καθορισμό των αναγκών της βιβλιοθήκης που ζητάει συνεργασία.
- ο Αξιολόγηση και αναθεώρηση της τρέχουσας πρακτικής .
- ο Ανάπτυξη στρατηγικής και καθορισμό προτεραιοτήτων (αν π.χ. αυτό θα αφορά έντυπο ή ψηφιακό υλικό)

- ο Υλοποίηση της συνεργασίας.
- ο Αξιολόγηση της επιτυχίας , αναθεώρηση και βελτίωση των σκοπών της επόμενης συνεργασίας

Τα αποτελέσματα και η επιτυχία μιας συνεργασίας μεταξύ δυο βιβλιοθηκών ή και άλλων φορέων πρέπει να αξιολογούνται σε τακτά διαστήματα σύμφωνα με προκαθορισμένους στόχους , κριτήρια επιτυχίας και δείκτες απόδοσης .

Αυτή η διαδικασία θα δώσει τη δυνατότητα στις βιβλιοθήκες να αποδείξουν τη σημασία που έχει μια συνεργασία, να αποκτήσουν εμπειρίες και να επιφέρουν περισσότερες συνεργασίες και κατ'επέκταση περαιτέρω οφέλη για τη Βιβλιοθήκη.

Συνεργασίες δημοτικών βιβλιοθηκών μέσα από την εμπειρία στην δημοτική βιβλιοθήκη Χαϊδαρίου

Η Βιβλιοθήκη του Πνευματικού Κέντρου του Δήμου Χαϊδαρίου λειτουργεί από το 1971 και έχει στη συλλογή της 18.000 βιβλία.

Πρόκειται για μια πολύ καλά οργανωμένη βιβλιοθήκη, σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα, που μπορεί να συμβάλλει με την πλούσια δράση της στην πολιτιστική ανάπτυξη της τοπικής κοινωνίας αλλά και στη δημιουργία μιας σύγχρονης και λειτουργικής σχέσης με το βιβλίο.

Απαριθμεί 7.000 ενεργά εγγεγραμμένα μέλη και υποδέχεται καθημερινά 50 – 80 μέλη-αναγνώστες.

Το υλικό της αποτελείται από :

- ο 18.000 τίτλους βιβλίων
- ο Παιδικό Τμήμα με 4.000 τίτλους
- ο 800 σπάνια βιβλία (από το 1850 και μετά)
- ο 9 τίτλους περιοδικών
- ο 400 cd
- ο 120 βιντεοταινίες και ταινίες ήχου Γενικής Εκπαίδευσης από το αρχείο της κρατικής τηλεόρασης (ET1 και NET)
- ο Αποδελτιωμένο αρχείο ένθετων και άρθρων εφημερίδων

Οι δραστηριότητες της Δημοτικής βιβλιοθήκης Χαϊδαρίου που επιτελέστηκαν από την αρχή της λειτουργίας της και συνεχίζουν να επιτελούνται είναι αρκετές και σημαντικές.

Στόχος της πάντα και σκοπός της είναι να:

Προωθεί τη φιλιαναγνωσία

-Ελκύει νέα μέλη

-Δίνει την δυνατότητα σε οποιονδήποτε να έχει πρόσβαση και να κάνει χρήση του υλικού της.

- Όλα αυτά τα πετυχαίνει με:

- Οργάνωση εκδηλώσεων με καταξιωμένους συγγραφείς όπως Διδώ Σωτηρίου, Φρέντυ Γερμανό, Αντώνη Σαμαράκη, Γιάννης Ξανθούλης, Σαράντος Καργάκος, κ.α.
- Οργάνωση ομάδων ανάγνωσης
- Εκπαίδευση ενηλίκων με το πρόγραμμα « Δια Βίου Μάθηση»
- Συνεργασία με σχολεία και εκπαιδευτικά Ιδρύματα
- Συνεργασία με διάφορους φορείς,οργανισμούς,συλλόγους.
- Συνεργασίες σε Διεθνές και τοπικό επίπεδο.
- Πρεσβείες-Ινστιτούτα
- Δημόσιο Κέντρο Πληροφόρησης
- Μ.Μ.Ε

Συνεργασία με σχολεία

Η σχέση της Βιβλιοθήκης με το παιδί θα λέγαμε πώς είναι μια δημιουργική διαδικασία . Σκοπός της Δημοτικής Βιβλιοθήκης Χαϊδαρίου είναι να κάνει το παιδί να αγαπήσει το διάβασμα και κατ επέκταση το εξωσχολικό βιβλίο και να προαχθεί στο μέλλον σε ανήσυχο και απαιτητικό αναγνώστη. Ακόμη να μάθει το παιδί να αναζητά και να βρίσκει αυτό που χρειάζεται .Δυστυχώς ο μικρός αναγνώστης δεν έχει τη δυνατότητα να προσεγγίσει μόνος του τη Βιβλιοθήκη. Για το

λόγο αυτό η συνεργασία μας με όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης, ξεκινώντας από τα Νηπιαγωγεία είναι συνεχής και εποικοδομητική.

Καθημερινά κατόπιν συνεννόησης επισκέπτονται τη Βιβλιοθήκη τάξεις σχολείων και από τους όμορους Δήμους αλλά και από όλη την Αθήνα και αυτή η επιτυχία έγκειται στο ότι γίνονται σε καθημερινή βάση πολύ ενδιαφέρουσες εκδηλώσεις όπως:

- Εκθέσεις σε συνεργασία με το ΕΚΕΒΙ (το Εθνικό Κέντρο Βιβλίου) για τη ζωή και την εργογραφία Ελλήνων συγγραφέων οι οποίες χρησιμοποιήθηκαν από τους εκπαιδευτικούς για τη διδασκαλία του μαθήματος της λογοτεχνίας.

-Εκθέσεις με εικονογραφήσεις παραμυθιών των αδελφών Γκριμ για μικρά παιδιά σε συνεργασία με το Ινστιτούτο Goethe

-Συναντήσεις με καταξιωμένους συγγραφείς παιδικών βιβλίων όπως Μάρω Λοΐζου, Ευγ.Φακίνου, Ευγ.Τριβιζιάς κ.α.

-Εκδηλώσεις που αφορούν την παγκόσμια ημέρα παιδικού βιβλίου με κινηματογράφο, θέατρο, οικολογία, την συγγραφή παραμυθιών, παντομίμα και παιχνίδια γνώσεων .

-Τα Χριστούγεννα η Βιβλιοθήκη καλεί παιδιά και σε συνεργασία με το εικαστικό τμήμα του Πνευματικού Κέντρου φτιάχνουν Χριστουγεννιάτικες κάρτες για τα παιδιά του τρίτου κόσμου, τα παιδιά των εμπόλεμων περιοχών, τα χωριά S.O.S κ.α.

-Συνεργασία με «Το χαμόγελο του Παιδιού» :Ομιλίες, προβολές σλαιντς , σε εκδηλώσεις με μαθητές για ευαίσθητα κοινωνικά θέματα π.χ. ενδοοικογενειακή βία, παρενόχληση, μονογονεϊκές οικογένειες κ.λ.π.

-Συνεργασία με τους « Γιατρούς χωρίς Σύνορα» σε εκδηλώσεις που κάναμε για τον εθελοντισμό και την κατάσταση των παιδιών του τρίτου κόσμου.

-Σε συνεργασία με την UNICEF και τα χωριά SOS από το 1992 υπάρχει στην βιβλιοθήκη διαρκής έκθεση με τα είδη τους.

-Συνεργασία με τα Μουσεία:

1. Κυκλαδικής Τέχνης
2. Μπενάκη
3. Ελληνικής Λαϊκής Τέχνης
4. Παιδικό Μουσείο με χρήση των μουσειοσκευών και του εκπαιδευτικού υλικού τους, σε εκδηλώσεις που κάνουμε με ανάλογα θέματα.

Δια Βίου Μάθηση

Σύμφωνα με έρευνα που έγινε , οι Βιβλιοθήκες είναι ο φυσικός τόπος για την προσφορά ευκαιριών στην « Δια Βίου Μάθηση» γιατί είναι τοπικού χαρακτήρα και υψηλού κύρους όσον αφορά την πληροφόρηση στην τοπική κοινότητα και είναι πολύ φιλικές και απαραίτητες για την δημιουργία κλίματος μάθησης.

Για αυτόν τον λόγο η Δημοτική Βιβλιοθήκη Χαϊδαρίου σε συνεργασία με το ΥΠΕΠΘ και την Γραμματεία Εκπαίδευσης Ενηλίκων συνεχίζει από το 2005 με πολύ μεγάλη επιτυχία το πρόγραμμα « Δια Βίου Μάθηση» . Το έργο εντάσσεται στο Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. (Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Εκπαίδευσης και Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης) του ΥΠΕΠΘ και συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης.

Με τον όρο « Δια Βίου Μάθηση» νοείται κάθε δραστηριότητα μάθησης στην οποία συμμετέχουν ενήλικες καθ'όλη την διάρκεια της ζωής τους, με στόχο τη βελτίωση των γνώσεων, των δεξιοτήτων ,και των ικανοτήτων τους, την προσωπική και κοινωνική τους εξέλιξη, αλλά και την δημιουργική αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου τους. Από την έναρξη λειτουργίας του προγράμματος έχουν κάνει αίτηση για συμμετοχή περί τα 3000 άτομα, και έχουν λειτουργήσει 30 τμήματα με αντικείμενο :

- ο Εισαγωγή στο αλφαβητικό σύστημα (50 Ώρες)
- ο Ελληνική Γλώσσα και Επικοινωνία (25 Ώρες)
- ο Βασικά Αγγλικά (50 Ώρες)

- ο Αγγλικά στο Εργασιακό Περιβάλλον(25 Ώρες)
- ο Αγγλικά στον Τουρισμό (25 Ώρες)
- ο Βασικά Γαλλικά (50 Ώρες)
- ο Γαλλικά στο Εργασιακό Περιβάλλον (25 Ώρες)
- ο Γαλλικά στον Τουρισμό (25 Ώρες)
- ο Βασικά Γερμανικά (50 Ώρες)
- ο Γερμανικά στο Εργασιακό Περιβάλλον (25 Ώρες)
- ο Πληροφορική 1 Βασικές Έννοιες (50 Ώρες)
- ο Τεχνολογίες Πληροφορικής-Επικοινωνιών Α (250 Ώρες)
- ο Τεχνολογίες Πληροφορικής-Επικοινωνιών Β (250 Ώρες)
- ο Πληροφορική II : Βασικές έννοιες Η/Υ στην Κοινωνία της Πληροφορίας (50 Ώρες)
- ο Πληροφορική III:Εισαγωγή σε Υπολογιστικά φύλλα-Παρουσιάσεις-Βάσεις Δεδομένων (50 Ώρες)

Το μεγαλύτερο όφελος που είχε η βιβλιοθήκη μας από αυτήν την συνεργασία ήταν η εγγραφή 1400 νέων μελών στην βιβλιοθήκη

Συνεργασίες με άλλες βιβλιοθήκες στον Ελλαδικό Χώρο

Ο διαδανεισμός μεταξύ των βιβλιοθηκών είναι και αυτός μια μορφή συνεργασίας , είναι ένας τρόπος που χρησιμοποιούν οι βιβλιοθήκες για να κερδίσουν πρόσβαση σε υλικό που δεν κατέχουν . Για τον λόγο αυτό η Δημοτική Βιβλιοθήκη Χαϊδαρίου έχει αναπτύξει τον διαδανεισμό με άλλες βιβλιοθήκες όμορων Δήμων αλλά και σε όλο το Λεκανοπέδιο της Αττικής όπως για παράδειγμα έχει μια πολύ καλή συνεργασία με το Ευγενίδειο Ίδρυμα, με τις Δημοτικές Βιβλιοθήκες Κερατσινίου, Δραπετσώνας, Αγ.Βαρβάρας, με τη Δημοτική Βιβλιοθήκη Πρέβεζας, με την βιβλιοθήκη του Νοσοκομείου «Αττικό» και άλλες.

Καλό θα είναι βέβαια ο διαδανεισμός να οργανωθεί σε τοπικό, περιφερειακό, σε εθνικό και σε διεθνές επίπεδο.

Τέλος η Βιβλιοθήκη διαθέτει μια μοναδική συλλογή με οπτικοακουστικό υλικό, δωρεά της μη κερδοσκοπικής εκπαιδευτικής βιντεοθήκης «Καλειδοσκόπιο» με θέματα που αφορούν άτομα με προβλήματα ψυχικής υγείας, νοητική στέρηση, σωματικές αναπηρίες, αλλά και μειονότητες ή άλλες ευπαθείς ομάδες.

«Η δυναμική και οι προοπτικές των Δημοτικών Βιβλιοθηκών στην Ελλάδα»

Το υλικό αυτό δανείζεται σε κέντρα ψυχικής υγείας σε όλη την Ελλάδα και το εξωτερικό. Μπορείτε να το βρείτε στην ηλεκτρονική διεύθυνση www.kaleidoskopio.com

Για τον εμπλουτισμό της δωρεάς με dvd προκειμένου να αυξηθούν τα θέματα έγιναν και κάποιες επιτυχημένες συνεργασίες με συμβουλευτικά κέντρα, με ιδρύματα στην Ελλάδα και το εξωτερικό όπως την Ψυχιατρική κλινική του Λονδίνου Estia Centre, Guy's Hospital. Η SBC Library μας παραχώρησε πρόσβαση στην βάση δεδομένων της προκειμένου να εμπλουτίσουμε το αρχείο της Βιβλιοθήκης με πληροφορίες που αφορούν θέματα ψυχικής υγείας.

Διεθνείς Συνεργασίες

Έχει αναπτύξει Διεθνείς συνεργασίες με διάφορους Φορείς και Ξένα Ινστιτούτα και ειδικότερα με το Γερμανικό Ινστιτούτο Goethe με το οποίο διατηρούμε μία άσπρη συνεργασία που κορυφώθηκε με την ευγενική δωρεά τους στην επίπλωση της νέας ξενόγλωσσης Βιβλιοθήκης του Νικ.Γύζη . Αυτή ήταν μια πολύ σημαντική χειρονομία εκ μέρους του Ινστιτούτου Goethe την στιγμή που η Βιβλιοθήκη μας είχε μεγάλη ανάγκη από ράφια και διάφορα έπιπλα, όπως γραφεία , επίπλωση αρχείων δανεισμού κ.α.

Από μια επίσκεψη μου το 2002 στην Δανία και συγκεκριμένα στην πόλη Aarhus κατά την διάρκεια συμμετοχής μου σε εντατικό σεμινάριο του προγράμματος Pulman για τις Λαϊκές Βιβλιοθήκες και την ψηφιοποίηση τους ,αναπτύχθηκε μια συνεργασία μεταξύ των βιβλιοθηκονόμων των χωρών που συμμετείχαν όπως της Πολωνίας, Ισπανίας, Σλοβενίας, Πορτογαλίας, Κροατίας, Ισλανδίας σε επίπεδο ανταλλαγής απόψεων, εμπειριών και αμοιβαίας δωρεάς βιβλίων για τον εμπλουτισμό του ξενόγλωσσου τμήματος της κάθε Βιβλιοθήκης. Η συνεργασία συνεχίζεται μέχρι και σήμερα.

Η βιβλιοθήκη έχει τιμηθεί με την επίσκεψη Βιβλιοθηκονόμων από την Βιβλιοθήκη του Κογκρέσου και από το Κέντρο Τεκμηρίωσης της Αμερικής με την κυρία Margie Mellon και τον κύριο Τσιμπούκη το 2005. Το 2006 επισκέφτηκε τη Βιβλιοθήκη η κυρία Brey Cassiano πρώην πρόεδρο της ALA (Ένωση Βιβλιοθηκονόμων της Αμερικής) και Διευθύντρια της Δημοτικής Βιβλιοθήκης του

Τέξας των Ηνωμένων Πολιτειών. Με αυτόν τον τρόπο δημιουργήθηκε και το American Corner με 200 βιβλία.

Και στις 2 συναντήσεις προέκυψαν πολύ θετικά αποτελέσματα και συνεργασίες για το μέλλον.

Πρεσβείες-Ινστιτούτα

Προκειμένου η Βιβλιοθήκη να εμπλουτίσει το νέο ξενόγλωσσο τμήμα της ανέπτυξε συνεργασίες με τις πρεσβείες όλων των χωρών. Άμεση υπήρξε η ανταπόκριση με δωρεά βιβλίων από τη Δανία, την Τουρκία, την Γερμανία, τη Γαλλία, την Ισπανία, τη Σουηδία κ.λ.π. Με αυτόν τον τρόπο η βιβλιοθήκη κατάφερε να αποκτήσει βιβλία γραμμένα σε 9 διαφορετικές γλώσσες.

Το αποκορύφωμα όλων των συνεργασιών και η μεγαλύτερη επιτυχία για την βιβλιοθήκη μας είναι η συνεργασία με την Δημοτική Βιβλιοθήκη της Shanghai.

Αυτή η συνεργασία προέκυψε και με την μεσολάβηση της Ειδικής Γραμματέως του ΥΠΕΠΘ κυρίας Ευγ.Κεφαλληναίου, που εν όψει της διακρατικής συνεργασίας Ελλάδας και της Κίνας προσπαθεί να προωθήσει την πολιτιστική ανταλλαγή μεταξύ των δύο χωρών.

Έγινε δωρεά 500 βιβλίων από την Library of Shanghai στην Βιβλιοθήκη μας μέσω του προγράμματος “Window of Shanghai”. Τα βιβλία αυτά είναι στην πλειοψηφία τους μεταφρασμένα στα Αγγλικά και αναφέρονται στον Κινέζικο πολιτισμό και τις αξίες του.

Καταφέραμε όπως είπε στον λόγο του ο Διευθυντής της Βιβλιοθήκης της Shanghai Mr. Saho Minhua να αποδείξουμε ότι προάγεται η υψηλή συνεργασία των βιβλιοθηκών μεταξύ των δύο χωρών και κατ'επέκταση η πολιτισμική τους επικοινωνία και αυτό είναι το μήνυμα των δύο πολιτισμών .

Δημόσιο Κέντρο Πληροφόρησης

Σε συνεργασία με το ΥΠΕΠΘ και την άμεση παρέμβαση της Κα.Κεφαλληναίου στη Βιβλιοθήκη μας λειτουργεί ένα νέο τμήμα, το ΔΗΜΟΣΙΟ ΚΕΝΤΡΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ, που κύριο στόχο έχει την ενίσχυση του πληροφοριακού έργου

της Βιβλιοθήκης και τη διεύρυνση των υπηρεσιών της σε θέματα πληροφόρησης και ενημέρωσης.

Το ΔΗΜΟΣΙΟ ΚΕΝΤΡΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ δίνει σε κάθε δημότη τη δυνατότητα ελεύθερης πρόσβασης στο διαδίκτυο και μέσω αυτού την προσέγγιση πλήθους ελληνικών και διεθνών βάσεων δεδομένων. Επίσης παρέχεται η δυνατότητα χρήσης των προγραμμάτων που είναι ήδη εγκατεστημένα στους Η/Υ, εκτύπωσης, σάρωσης εικόνων και χρήση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

Επιπλέον, η Βιβλιοθήκη δημιούργησε τις υποδομές για την αξιοποίηση των δυνατοτήτων που δίνει το Δημόσιο Κέντρο Πληροφόρησης και από άτομα με Αναπηρία/ες.

Άτομα με αναπηρία/ες(ΑΜΕΑ)

Σαν Δημόσιο Κέντρο Πληροφόρησης έχουμε μεγάλη ευαισθησία για τα Άτομα με Αναπηρία/ες. Για το λόγο αυτό έχουμε στενή συνεργασία με όλους τους επίσημους και ανεπίσημους φορείς που έχουν σχέση με τα ΑΜΕΑ όπως :

- Φάρος
- Πανελλήνιος Σύλλογος Τυφλών
- Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Ειδικές Ανάγκες “Ε.Σ.Α.Ε.Α”
- Πανελλαδικός Σύνδεσμος Παραπληγικών και Κινητικά Αναπήρων

Το ανακατασκευασμένο και πλήρως προσβάσιμο κέντρο διαθέτει ειδικό εξοπλισμό από Ηλεκτρονικό Υπολογιστές και περιφερειακά συστήματα , προσαρμοσμένα στις ιδιαίτερες ανάγκες του Ατόμου με Αναπηρία/ες. Άτομα με προβλήματα όρασης, ακοής και κίνησης έχουν τώρα την ευκαιρία να εξοικειωθούν με τη χρήση του Η/Υ, των νέων τεχνολογιών και του Internet , να εμβαθύνουν τις γνώσεις και τις δεξιότητες τους .

Το ΔΗΜΟΣΙΟ ΚΕΝΤΡΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ μπορούν να επισκέπτονται και να χρησιμοποιούν, εκτός από δημότες Χαϊδαρίου, πολίτες από όλο το λεκανοπέδιο Αττικής.

M.M.E

Όλες αυτές οι επιτυχείς συνεργασίες προβάλλονται από τον τοπικό τύπο, το ραδιόφωνο και την τηλεόραση (ΕΤ). Τελευταία αναφορά για την Δημοτική Βιβλιοθήκη Χαϊδαρίου έγινε το καλοκαίρι από τη ΝΕΤ και ΕΡΤ3. Μέσω του διαδικτύου υπάρχει συνεχής ενημέρωση και προβολή των δραστηριοτήτων της Βιβλιοθήκης και του Δημόσιου Κέντρου Πληροφόρησης στην εξής διεύθυνση της ηλεκτρονικής εφημερίδας olimazi.eu Newsletter , Eyropaikoforum@olimazi.eu